אין בזה סכנה, ואף שאני מתיר לשמש במוך במקום

ובימים שראויה להתעבר לא ישמשו יש להתיר, ואף בהימים שלפי דעת הרופאים לא תוכל להתעבר שהתרחי, ורק זה שהתרתי בסימן קייב לשמש רק להתעבר מביאה באופן שאינו סותם מליכנס הורע להגיח שם לפני תשמיש מיני סמים שלא יגיחר בח"א מאה"ע סימן ס"ז והכא הא ליכא האופן סכנה הא לא שייך להתיר רק במקום סכנה כדכתבתי לא ניחא לע"ד להתיר לישא לכתחלה על דעת זה.

אם יש לחתיה לנרושה לילך מנלוי ראש כדי שלא

כוונת כתר"ה בוה.

בנתנה הכלה מבעת לחתו, ואם מותר לחתן לילך

בשבעת שקבל מהכלה, וקרושי רעפארמער

Ä

תתן להאיש המקדש טבעת אף בלא אמירה גם

סימן י״ח שאסור בשעת הקידושין לסדר שגם האשה בוה שמסתפק כתר"ה למאי דכתבתי בח"ג דאה"ע

שנתנה לו הכלה שלא בשעת קידושין מטעם חוקות

במדינה זו שאיכא גם הלאו דובחוקותיהם לא תלכו,

כשאינו חק הנכרים ואם הוא חק הנכרים אף רק

ידעו שהיתה נשואה

והא דנסתפק כתר"ה באשה צעירה גרושה שאינה

בש"ע דאף הי"א בסימן א' סעיף ח' דסובר דמוכריון אבל הוא משום דלדינא לא מצינו שחולקין עליו גם על כל מה שיוליד, אבל כשקשה לפניה יש ולא יחקיים כלל ענין שבח, שוה הוא דוקא משום לא תוכל להתעבר, שא״כ לא תתעבר שוב לעולם שיכולה להמעבר, ולבעול רק בימים שלדעת הרופאים עליו היוב עונה. אבל אני כתבתי שם דקיים מצות חייבוהו לבעול בכל עונה וכשהוא קשה בין לו בין שחייב מד"ם גם בחיוב שבת שהוא חיוב חדש שלא ומחוייב כל ימיו, כמו דגקיט בפאה בפ"א ממ"ע שיעור למצות פו"ר מדאורייתא ליכא שיעור מד"ס עליו כל ימיו בלא שיעור לא היה לו לכתוב לשון להתיר להם. וע"ז שפיר כתב כתר"ה דהוא להרמב"ו, להתירו למנוע מפו"ר דודאי מוכן מהשמים פרנסה פרנסתו בריוח אף כשיהיו הרבה בנים ובנות ואין רשאי, אבל בזה יש לו לבטוח בהשי"ת שימציא לו להוציא יותר להוצאחו וכדומה מסתבר שמדינא יהא כשקשה לפניו מאיוה טעם ולא לפניה כגון שהוא שהמילו עליו רבגן, שלכן לא מבציא כשהיא חולנית יש לו לייצא אשה בת בנים ואין כופין אותו על כן שאינו חיוב ממש עליו אלא רק מצוה דלכתחלה פר״ר דהוא כשיש לו בן ובת רשאים לדלג חימים לה אף שאין בזה חשש חולי מוחר כשהרשתו שליכא יבטל מפו"ר כל זמן שיש לו כח, שלחיוב זה לא סר״ר אלא שמצות פו״ר קיים גם מדרבגן, אלא שתיקנו כוה ולא להאריך כלל אלא לכתוב אע״פ שאיכא כח הרי דרק בטול אסרו שהוא מניעה לגמרי, אבל איש חלש בטבעו ויקשה לפניו לעשות עבודה שיוכל וקשה לפניה העיבור שאינו יכול לכופה, אלא אפילו ואין קורין אותו עבריינא שחויגן שאינו חיוב גמור הר"ו, אבל הוא משום דאין זה תקנת חכמים במצות הס"ו ובתרומה כפ"ג מתרומות ה"א ובבכורים בפ"ב להוליד כמה שאפשר מדרבנן, דאם היה חיוב פו"ר אין ענין החיוב כפו"ר דמראורייתא שהוא חיוב עליו

יטירצה לישא אותה ודאי ישאל עליה ויאמרו לו אפשר לה לרמות שהרי יודעין מזה כל מכיריה ומי

בלי כיסוי הראש ואף שאין רצונה לרמות, וגם אי רצונה שידעו שהיתה נשואה שלכן רצונה ללכת

שהיא גרושה, ובמדינתנו בהכרח ידע בעת רשימחם

ס"ח כדי שישא אשה בת בנים גם הרמב"ן משמע

שאף להרא"מ הוא סרום גמור ואסור לסרם אף לא שייך להתרפא אלא בנחוח לתוך הגוף ברור שיש גם קצת להסתפק, אבל מאחר שבעוברא זו שלכו״ע אין בזה איסור סרוס, אף שכתבתי שם איוה זמן יסתם ממילא בלא שום מעשה מסתבר נסתם יהיה איסור גם לנקבו, ורק כשיעבור אחר

באשה מדרבנן לכו"ע, ולהגר"א באיסור עשה

מדאורייתא.

ᅜ

מלשון הרמב"ם שכתב בהלי אישות פט"ו הט"ז אצ"פ שקיים בו פר"ר ה"ה מצווה מד"ם שלא יבטל כ"ו שיש בו אלא שהוא נתינת טבעות בעלמא על שבעשו איש מ"מ מה שעשה כהוגן שהוא מעשה הקירושין היה כדין אף שנכנע לרצון הכלה שגם היא תתן לקירושין דברים למצשה קידושין לא היו שם אלא דברים ואטה אבל לא היה שום מעשה על הקידושין, וגם הקידושין הרי שפיר מוכיח שאין עושין קידושי התורה היתה ברעפארמער ראביי שקבע זה לצורך במעשה להחתן ותאמר שהיא מקדשת, אבל הא דסימן כ״ה דפוסקים מלוה ופרומה דעתה אפרומה לא ידוע לי שרוצים בהאישות כדכתבתי שם. ומה שהוכיך מה

שמצות ולערב אל תנח אינה חובה ממש, הנה מפורש דבל"ו אסור מצד מצוה דשבת מדרבנו, שכתב כתר"ה מותר לדלב הימים שראויה להתעבר ואם להתיר דאורייתא ואין הפירוש דהם תיקנו שחייב בפו״ר לעולם שלא שייך להקל בשביל שהוא מדרבנן בשביל כשהרשת לו שליכא חיוב עונה בכל עונה, משום זה בש"ע אה"ע סימן ע"ו סעיף ו' האשה שהרשת שהוא אליבא דרמב"ן סוף הבא על יבמתו במלחמות כ' ע"א להתעבר אם קשה לפניה העיבור או צער הגידול, ולבעול רק בימים שלדעת הרופאים בומננו לא תוכל יש להם בן ובת רשאים לדלג הימים שיכולה להתעבר איכא איזה עניני חיובי דרבנן שלא גזרו כדאיתא שצריך לומר דאין חיוב שבת עליו מדרבנן כעין שבת מותר למנוע כמה עונות ואינו מחוייב לבעול לבעול בכל עונה עד שיקיים, הרי מפורש שבשביל בד"א שקיים מצות פו"ר אבל אם לא קיים חייב את בעלה אחר שנשאת שימנע עונחה ה"ז מותר מה שכתבתי בח"א דאה"ע סימן ק"ב דאם כבר חיוב אחר שא"ר יהושע ביבמות ס"ב ע"ב מקרא קושי קצת, רק במקום חולי וצערא טובא ופסידא כל עניני דרבגן התירו, אלא מוכרחין לומר דהוא בכתובות דף ס׳ ע"א וגם בשביל דברים אלו לאו להנשא מייר כן

ואולי גם לסימן שהוא נשוי, והסימן שייך שישים

לקידושין, אבל מסתבר שאין לאסור גם באופן זה שלא יאמרו שנתנה לו בשעת קידושין כחק הנכרים רק בשעת נישואין יש אולי לאסור להחתן לילך בו בשעת הנישואין אצל הנכרים הוא טבעת הניכר שהוא הולך לנוי. ורק אם הטבעת שנותנת גם האשה להאיש הולך בהטבעת שבוה ליכא האיסור אם הוא ג״כ בהטבעת שנתנה לו איזה זמן ורק לנוי בעלמא הוא אחר מעשה הגישואין הק אצל העכו"ם שילך האיש העכו"ם, גראה לע"ד דלא שייך לאסור דהא ליכא שנסתפק כתר"ה אם יש איסור להאיש לילך בטבעת

מאחר דההליכה אחר הנישואין ודאי הוא רק לנוי

בעצמה לפרנס בניה ולא רצו ליתן לה משרה כזו

לככות ראשה אינו ג"כ מדאורייתא אלא מצד דת

השגת אחד לנושאה כמו שהתרתי שם, דגרושה שצריך

צריכה לכסות ראשה ולא חהיה מותרת לגמרי בשביל יהודית, אבל צריכה לידע שבמקום שאין לה לחוש כתר"ה שיש להתיר גם לה שהוא הפסד גדול לענין אלא דוקא באם לא תכסה את ראשה, ודאי צדק ח"א סימן נ"ז לאלמנה שהיחה צריכה להשתכר לזה, אם יש להתירה כמו שהתרתי בתשובה באה"ע ירצו לחשוב אודותה כלל, והוא דבר מובן שיש לחוש ונתגרשה, אבל כשידעו מחחלה שהיא גרושה לא

שיכירו אותה ותמצא הן בעיני אחד לגושאה לא תאבד חינה כשתספר לו אח"כ שהיה לה בעל בסיטיהאל שהיה לה בעל כבר, אבל כוונתה ראחר

ממנה בנים אף כשימנע מלבעול כשיקשה לו אפילו שחייב ליקח אשה בת בנים שבדרך הטבע יוליר בחיוב חדש דלא יבטל מפו"ר, שלכן הוא רק לענין לא חייבוהו במצות פו"ר בלא שיעור אלא דהוא לו יבטל דלא כר׳ יהושע, שמעינן דגם לר׳ יהושע לבטל לגמרי וכלשון רש"י מתני דמשמע הא אם יש המשנה לא יבסל דמשמע דביש לו בנים רשאי גם ומה שאמר שם דמתני דלא כרי יהושע משום לשון בקצת קושי וזה סגי לקיום חיוב שבח. וכן משמע

אינה מהוייבת, ושייך שיצא מוח קנאה גדולה לבעלה ולכן אין זה עצה טובה, ולאלו שחלקו עלי חשבתי קיום מצות פו"ר לבעלה אין זה כלום, והאשה הא אבל למעשה לא הוריתי לעשות כן מטעם שלענין מהם וליכא שום חששות בזריקת זרע של נכרים, סימן י"א כולם אמת וברור לדינא לא שייך להתחרט ע"א ובח"ב אה"פ סימן י"ח וכן מה שכתכתי בח"ב הנה ממה שכחבתי בתשובותי בח"א אה"ע סימן תשובות ברורות ולא נדפסו רק התשובה שהשבתי

האיקת זרע נכרי למעי אשה, ווריקת זרע הכעל למעיה

שסובר כן, לכן יש לפסוק כן, ומפורש בב"ש סימן א'

דקהלת שלא יבטל לגמרי ומדויק קצת מלשון הקרא

כזה לנוי ולסימן שהוא נשוי, ואף שאולי מכוער הוא ליראי ה' אין לאסור לכאורה לע"ד. נצשו קידושין דמצשה הנכרים אלא הולך בטבעת אינשי היו בשעת החופה ולא ראו ולא שמעו שעשו גם על הרב מסדר הקידושין והעדים, וגם הא הרבה טעם שיחשדו שעשו הקידושין כהנכרים שהוא חשד באצבעו הרבה שעות וגם ימים אחר הנישואין אין

דבר הור הזה הרי הוא כידוע ומפורסם לכל שלא

דנאמר אל תנח ידך שמשמעו שלא יבטל לגמרי,

לענין תוקף קידושי רעפארמער, איני רואה שייכות

ואמרה הריני מקודשת לך או אתה מקודש, אף שודאי דבר הבל בעלמא שגם הכלה נתנה להחתן טבעת ובאמירת החתן הא"מ לי, אך אחר זה הניח לעשות הקידושין דנתינת טבעת מהחתן להכלה לפני עדים כלל דתשובה דסימן י"ח היתה ברב כשר שסידר

מה שהגיה הרב להכלה לעשות זה עשה איסור גדול,

לתשובה זו דסימן י"ח לתשובה שם דסימן כ"ה

ומה שכתב כחר"ה שכמדומה שאיכא סתירה

ס"ק י"ד שהביא הא דרמב"ן להלכה.

כתר״ה שיותר טוב להם להתיר להם לעשות הגישואין אסור לעמוד בלא אשה ביבמות ס"א ע"ב, הנה צדק יש להתיר כיון דפו״ר לא יקיימו בכל אופן יש הנישואין ורוצים לבקש עצות שלא תתעבר, ואם לא ארל לא מרלו לששות העצות שלא תתעבר דהא יתירו להם ידחו את הנישואין שנה ושנתים, שאולי להתיר כדי שלא יעברו על הא דאר"ג אמר שמואל ובמה שנסתפק כתר"ה כשרוצים מתחלה לעשות